



REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

FENT CARREERANY

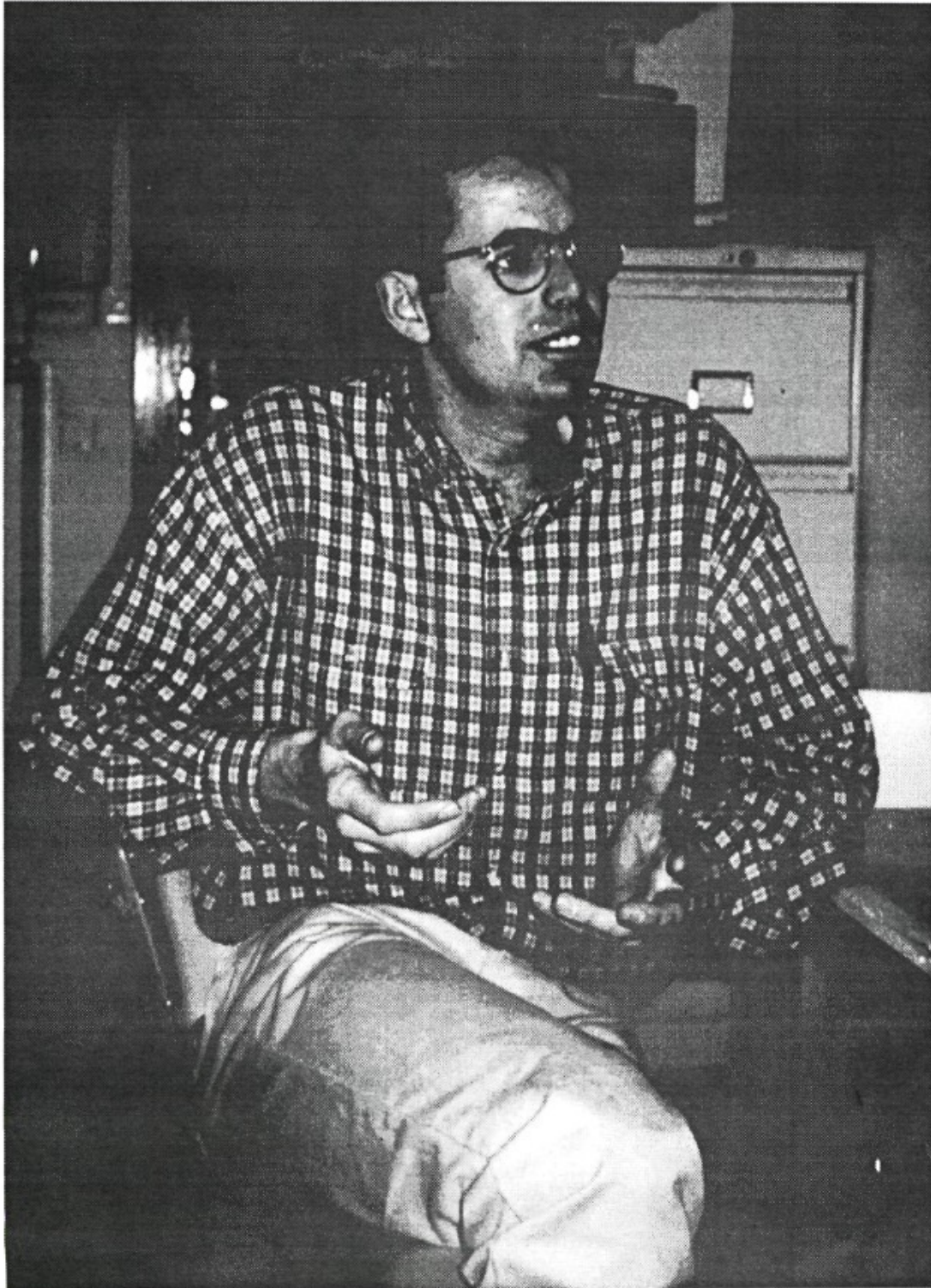
MARIA DE LA SALUT

ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA
DE MALLORCA

Número 124

Any X

DESEMBRE, 1996



B
O
N
N
A
D
A
L

Sumari

Editorial i sumari	2
300 anys de l'església de Maria a través de les visites pastorals	3
Sensacions, emocions, reflexions i altres divagacions	6
Determinen els pares la fe dels infants?	7
Orquestra Simfònica de Balears: Propers concerts	7
Sa Xerradeta amb en Serafín García Cano	8
I convocatòria dels premis "Miquel Angel Riera"	11
Bullit de Notícies	12
Demografia. Telèfons d'interès	14
El temps.	15
La Balanguera, himne oficial de Mallorca	15
Gastem, que paga el poble	16
A en Miquel Rosselló	17
Una excursió a Son Sitges, el 27 de març de 1951	18
Sessions plenàries dels dies 28 de setembre i 5 d'octubre	20
I Jornades de Comunicació Local de Mallorca	21
Índex de l'any 1996	22

FOTOGRAFIES:

Magí Ferriol Bauzà
Miquel Morey Mas
Arxiu Fent Carrerany

PORTADA:

Moment de l'entrevista d'En Serafín García Cano, policia municipal.

EDITORIAL

Qui dia passa, any empeny. Des de Fent Carrerany, passant dies i hores, hem arribat als 10 anys. Durant aquest any que just d'aquí un grapat de dies s'acaba, hem organitzat una sèrie d'actes per celebrar aquest aniversari.

Arribats en aquest punt, hem de girar l'ullada cap enrere i mirar el que hem fet: enguany hem organitzat el 8è. Certamen de fotografia; una xerrada d'en Joan Barceló sobre el temps; un debat sobre el Pla Territorial del Pla; la presentació dels llibres d'en Rafel Crespi i d'en Lluç Matas; una trobada de l'Associació de Premsa Forana a Maria; una xerrada del Dr. Grimalt sobre les Rondalles Mallorquines; hem participat de forma activa en l'organització del pas del Correllengua per Maria; hem editat un calendari il·lustrat amb una fotografia d'en Pere Mascaró; hem augmentat el fons fotogràfic de la col·lecció d'en Pere Mascaró i a més una gran feina que no és vista ja que sembla del tot normal, aquesta revista que teniu entre mans. Durant els dotze mesos de l'any la revista Fent Carrerany surt al carrer, uns mesos amb més contingut uns altres amb menys, unes vegades més interessants que altres, però nosaltres sempre hi som.

Arribats aquí no només hem de mirar darrera, la feina feta ens ha de donar més força per continuar treballant en el futur. Fent Carrerany continuarà, si no hi ha res de nou, treballant per contribuir a fer un poble millor.

MOLTS D'ANYS I BON 1997!

10 ANYS FENT CARRERANY, 10 ANYS FENT HISTÒRIA

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzà
Joan Gelabert Mas
Margalida Mas Vicens
Miquel Morey Mas
Onofre Sureda Ribas

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Bartomeu Monjo Sureda, Pere Oliver Vives, Jaume Mestre Llompart, Miquel Oliver i Roig i Miquel Rosselló Quetglas.

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY
Fax: 971-525585
Sant Miquel, 11 07519- Maria de la Salut

IMPRIMEIX: Gràfiques SIBA
Santa Margalida

La redacció de Fent Carrerany no es fa responsable de les opinions dels qui hi escriuen

Nº DEPÒSIT LEGAL: PM-457/1986

300 ANYS DE L'ESGLÉSIA DE MARIA (1696-1996) A TRAVÉS DE LES VISITES PASTORALS (1597-1877)

Bartomeu Pastor Sureda

La primera constatació escrita del Bisbat a l'Església de Maria és de 1597¹ amb motiu de la Visita Pastoral del Bisbe Joan Vich i Manrique a Santa Margalida el dia 24 de gener. Ja des de 1592 hi ha referències a la construcció d'una capella.

A les visites Pastorals del Bisbe Diego de Arnedo a Santa Margalida entre 1562 i 1572 no hi ha notícies escrites a l'església de Maria².



Font de Baptisme de l'església de Maria en l'actualitat

La primera visita Pastoral a l'església de Maria és la del Bisbe Juan de Santander el mes de novembre de 1638.

El dia 18 d'abril de 1641 hi ha una referència important a la visita del bisbe Juan de Santander³. Es parla de la visita a "yglesia sufraganea del lloch de Maria".

S'aprofita per repetir l'inventari dels ornaments i a més "fue proveido que probeam que haya misa los domingos y fiestas de guardar sin falta alguna y no haviendola, se çierre la yglesia de dicho lugar". Dins l'apartat d'ordinacions es mana que "el libro de bautiçados se folie, y que en el de matrimonios se asienten los nombres del padre y madre de los contrahentes". També es mana que es fassi un llibre de Capbreu amb les partides que rep la Comunitat.

Dia 18 de novembre de 1686 i 10 de gener de 1691 tenim enregistrades les visites pastorals del Bisbe Pere d'Alagó i de Cardona⁴.

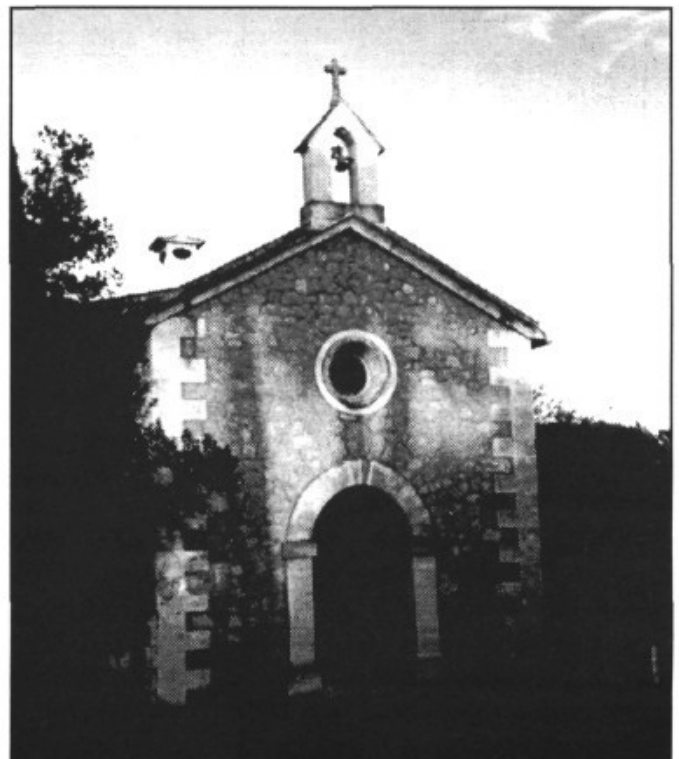
1638. PRIMERA VISITA PASTORAL A L'ESGLÉSIA DE MARIA.

Dia 8 de setembre de 1696 s'hi instal·là la Reserva del Santíssim i la Font de Baptisme.

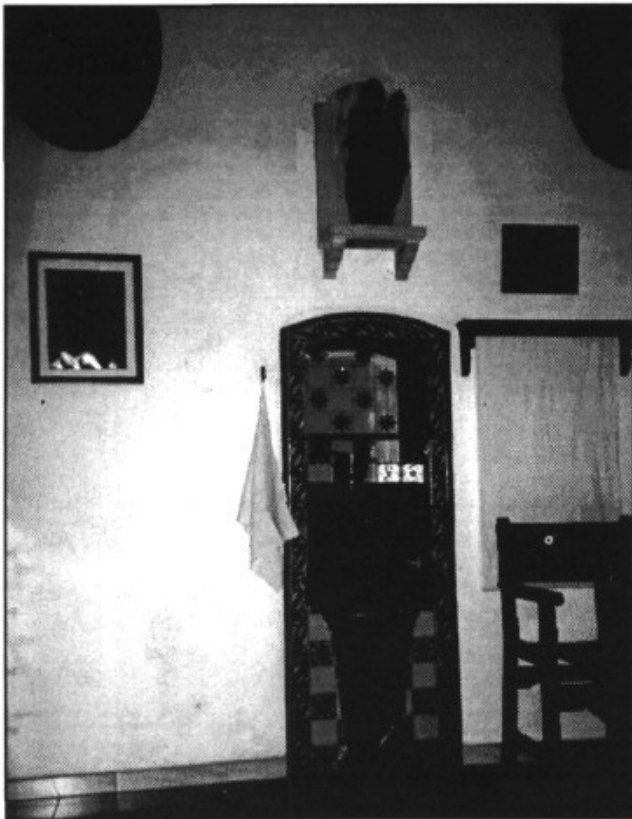
Dia 10 de juny de 1704 la visita General del Bisbe Francisco Antonio de la Portilla amb el prevere visitador Michel Joan Cañelles. Aleshores era vicari de Maria Pere Gibert.

El 1714 tenim un dels matrimonis importants celebrats a Maria, el de Matheu Font i Roig de la parròquia de l'Almudaina amb Francina Vila de Pollença.

El 1715, dia 20 de maig, constatam la visita Pastoral del Bisbe Atanasio de Esteparripa y Tranajurregui.



Capella de Son Perot



Sagristia de l'església

Era vicari Bruno Rosselló.

El Bisbe Juan Fernández Zapata realitza una visita Pastoral a Maria el 14 de gener de 1725.

Entre 1731 i 1739 el bisbe Benet Panyelles i Escardó realitza tres visites pastorals a Maria : 20 de desembre de 1731, 15 de juny de 1736 i el 1739. Era vicari Pere Font.

1678. PRIMER ENTERRAMENT AL CEMENTIRI, AL COSTAT DE L'ESGLÉSIA.

L'any 1740 Dona Isabel Sureda i Desbrull va fundar una capellania collatícia a Maria. El capellà té el dret a celebrar missa cada dia per a dita senyora i per als del poble. Tenia una dotació de 100 lliures de cens. El capellà Bernat Malonda era presbíter vicari⁵. L'edifici de la vicaria actual s'acabà de construir el 1760.

Amb la visita del bisbe Llorenç Despuig i Cotoner el dia 25 d'abril de 1752 es confirmaren 117 minyons i 103 minyones. És la primera data de confirmació que tenim registrada a Maria. Era vicari Nicolau Massanet al que substituï Jaume Negre, natural de Maria, que promogué ampliacions de l'Església.

Dia 1 de desembre de 1765 amb la visita del Bisbe Francisco Garrido de la Vega es confirmaren 47 minyones i 35 minyones.

L'any 1773 hi ha una referència important a la llengua que s'ha d'emprar a les parròquies i vicaries⁶. D'aquí el canvi de minyons per "niños" i minyones per "niñas".

L'any 1797 tenim la visita del Bisbe Bernat Nadal

Crespí, essent vicari Josep Nadal.

L'any 1780 amb la visita Pastoral del Bisbe Pedro Rubio Benedicto y Herrero es confirmaren 41 nins i 50 nines; i en la següent visita de dia 8 de juny de 1785 no tenim constància del nombre de confirmats. Del mateix Bisbe tenim referència a una tercera visita el 1786.

Dia 11 de maig de 1827 hi ha constància de la visita Pastoral del Bisbe Antonio Pérez de Hirias, essent vicari Miquel Riutort. També el mateix Bisbe, l'any 1833, realitza una visita en la que confirma 67 nins i 72 nines. Des del 1829 era vicari Antoni Noceras.

El 1843 tenim la visita Pastoral de Carlos Labordas, Bisbe de Palència, que confirmà 158 nins i 124 nines.

El 1844 era vicari de Maria Tomàs Company.

A través la visita del bisbe Rafael Manso⁷

1696. PRIMER MATRIMONI I PRIMER BAPTISME A L'ESGLÉSIA DE MARIA.



Cara nord de les cases de Roqueta amb la capella a l'esquerra

ocorreguda el juliol de 1849 tenim una relació dels eclesiàstics residents a Maria:

1. Tomàs Company, prevere exclaustat de l'Orde de Predicadors, vicari de dita església des del 30 de maig de 1844.

2. Josep Carreras, prevere, natural i veí de Maria.

3. Julià Cifre, prevere, exclaustat de l'Orde de Predicadors. Natural de Maria.

El 1857 era vicari Gaspar Perelló, que no hi ha que confondre amb el Secretari homònim.

El dia 24 de maig de 1860 tenim la visita del Bisbe Miquel Salvà Munar.

El 1865 era vicari Sebastià Ordinas.

L'any 1874 el vicari era Bartomeu Jordà (es capellà Jordà, que va comprar les cases de Roqueta).

El 1877, amb la Visita Pastoral del Bisbe Mateu Jaume Garau, es confirmaren 33 nins i 295 nines. El dia 18 de juliol de 1877 el Bisbe Mateu jaume Garau visità

l'Oratori de Son Perot on administrà el sagrament de la confirmació a 5 nins i 4 nines. A aquesta visita a Son Perot des Clapers anava acompanyat de 19 carruatges. D'aquesta visita hi ha un inventari d'ornaments.

El pas de l'Església de Maria de vicaria a parròquia és de 1913, essent bisbe de Mallorca Pere Joan Campins Barceló.



Entrada a la rectoria

BIBLIOGRAFIA:

MUNAR, Gaspar: Parroquia y Santuario de Ntra. Señora de la Salud de la Villa de Maria. Palma, 1965.
 PASTOR SUREDA, Bartomeu: L'Església de Maria. "Fent Carrerany", 55. Febrer 1996. Pàgs. 4-6.

1740. CREACIÓ DE LA CAPELLANIA COLLATICIA I VICARIA IN CAPITE.

NOTES:

1 Any 1597. Visita del Bisbe Joan de Vich i Manrique.

"Ja be que los habitants del dit loch de Maria hajen suplicat i pretenguen que lo Rdt. Rector de la Parrochial haja de contribuir en la charitat del prevere en dit loch celebrant; attés emperò que ells hajen supplicat de iglèsia i los es stat concedit ab obligació que ells mantenguen aquella, declara lo Rdt. Rector no ésser obligat a contribució alguna. Lo Rdt. Rector emperò, qui ara es Mtre. Antoni Pelegrí, de sa mera voluntat i no de població es consent de ajudar cada any de cinch lliures, ab assò,

que no li sia tret a ell ni a sos successors en conseqüència, -Paschual, Not. et scriba praedictus". (Liber Ordinationum et Inventarii Eccl. Sta. Margarita).

Arxiu Diocesà.

(Del llibre GASPAR MUNAR: Parroquia y Santuario de Ntra. Señora de la Salud de la Villa de Maria. Palma, 1965).

2 PÉREZ MARTÍNEZ, Lorenzo: Las Visitas Pastorales de Don Diego de Arnedo a la Diócesis de Mallorca (1562-1572). Monumenta Maioricensia, vol. II i III. Palma de Mallorca, 1963-1969. (No hi ha referències a Maria).

3 PÉREZ MARTÍNEZ, Lorenzo: Visita Pastoral a les parròquies de la part forana de Mallorca. L'any 1641. Transcripció i notes de Josep Estelrich i Costa. Mallorca, 1996. (Pàgs. 39-41).

1913. PAS DE VICARIA A PARRÒQUIA

4 Arxiu Diocesà. Visites Pastorals. Alagón. Visites Forenses (1686-87).

"Visita al Oratori públich del lloch de Maria suffraganea de la Parroquia de Sta. Margarita... Al altar Major se ha manat que si fasse lavabo... Inventari de robes y ornaments sacristia".

5 Arxiu Diocesà. 163/23. Maria. Estadística, 1768.

6 Arxiu Diocesà. I/62 - D.

"En lo Edicte de lo Illm. y Rdm. Sr. D. Juan Díaz de la Guerra Bisbe de Mallorca, publicat en esta Iglesia, els 28 de febrer del present any 1773; se mana se continuan los llibres Parroquials en llengua Española".



Interior de l'església

7 Arxiu Diocesà. Visites Pastorals. 1849. 16.

Relació de:

- Eclesiàstics residents.
- Censos Església de Maria.
- Estat de les Capellanies i oratoris de Maria.
- Inventari ornamentals i joies.
- Relació de confraries de l'Església de Maria.

SENSACIONS, EMOCIONS, REFLEXIONS I ALTRES DIVAGACIONS.

Amarat de colors, ocres, marrons, verds, blaus, cels, blancs, etc., després de voltejar pel camp de bon matí, intent desar el meu cervell, caòtic actualment a causa dels espectacles político-socials que ens envaeixen a través dels mitjans de comunicació de masses, als quals estam massa pendents i enganxats. Fa goig atravesar els camps dels voltants d'aquest poble, perdut en mig del Pla de Mallorca. Puc dir, per experiència, que les imatges que ens inunden les retines de bon matí, quan deixam el poble per anar a treballar, paguen amb excés l'esforç de desplaçar-se uns quilòmetres per anar a guanyar el jornal.

desconegut, on només hi ha alguns cafès oberts i algun jubilat assegut damunt un banc de plaça. També, és cert, algun passejant, dones que vénen de la botiga i al lots a la sortida d'escola. Recomanaria la visita en arribar a casa?. M'ho deman i no em sé contestar.

Altres preguntes m'envaeixen i es queden orfes de resposta, per exemple: És aquesta la idea que tenien de Mallorca?. Cercaven sol i platja i han trobat una altra Mallorca?. Quina els ha agradat més?. Hauria de potenciar Maria una sortida cap al turisme, o millor continuar com fins ara i gaudir d'un poble poble, d'un poble així com



Embriac de sensacions emotives, el goig de veure que la pagesia, encara que sigui per "hobby", no es mor, que la terra dels voltants està cuidada, -malgrat que d'Europa paguin per deixar de cultivar-la-, deixam passar els dies i anam fent.

I mentrestant, passant la rella, terrossos enfonsen rostolls, submergits per terra humida. Pagesos de cap de setmana ens mostren l'activitat de la temporada i els pagesos de bon de veres fan guaret per millorar properes anyades -homenatges anònims per a en Damià Huguet-.

Aquest mes de novembre, amb un temps primaveral, estant aquí, al bell mig de l'illa, ens arriben esquits d'onades marines en forma de ciclistes esmaperduts i cotxes de lloguer. Sovint, observant-los, me deman quina imatge deuen exportar al seu país d'origen, quines sensacions se'n duen d'un poble com Maria, d'una zona com el Pla. M'imagin a mi, turista ocasional, visitant aquest poble

cal?. Un turisme alternatiu pot esser alternativa de futur per a un poble del Pla?. Serà Maria, en el futur, un poble turístic?. Serà en el futur Maria un poble dormitori?. Quin futur té la pagesia?. Que se'n farà del famós Pla del Pla? Era aquest el que necessitàvem?. Quin futur ens espera? Quins canvis sofrirem? Quin futur volem?...

Aquestes i altres preguntes em volten pel capet i supòs que no sols a mi, també a molts d'altres mariers, nadius i adoptius. Podria esser interessant que des d'aquestes mateixes planes de la revista Fent Carrerany s'obris un debat sobre aquest tema. Possiblement entre tots puguem anar esbrinant quin poble tenim, quin poble volem, quin poble voldríem, qui poble ens agradaria tenir, quin futur volem per Maria...

Miquel Morey i Mas

DETERMINEN ELS PARES LA FE DELS INFANTS?

Hi ha qui pren decisions sobre la fe i l'educació cristiana dels petits al so d'aquesta frase: "No els volem imposar la fe; quan siguin grans ja faran la seva opció". Reflexionem sobre aquesta expressió-actitud.

L'HOME UN SER PER EDUCAR.

Vet aquí una afirmació pedagògica bàsica: la persona necessita un procés educatiu per tal d'"hominitzar-se", això és, per esdevenir veritablement persona. Aquest itinerari comporta aprenentatges, més o menys costosos i lents, però inevitables. Els pares, convençuts d'aquesta necessitat, hi donen resposta. Rodegen els fills d'un caliu tendre, els diuen paraules que materialment no entenen, però que són captats com a signes d'estimació, els ensenyen a parlar, cerquen l'ajuda dels mestres, els preocupen les notes escolars, etc. És que volen el millor per a llurs fills. I si és possible, que progressin més que ells a nivell cultural i professional. I fan bé!

L'educació, ho sabem, dóna gran importància al medi o escenari en què es desenrotlla. És enorme el pes d'influència dels grans en la vida dels nins. Una família normal dóna infants alegres, atents, treballadors... Per contrast, darrere d'un nin-problema, sol amagar-s'hi una família problemàtica.

Si el que deim és cert, caldrà, transmetre allò que hom té com a més preuat. Per tant la fe, que és el més gran tresor del creient. Qui estima Jesús com algú important per la seva vida, ensenya els fills a tenir-lo com amic. Els pares procuren que l'infant respiri l'aire de la fe, sobretot amb el major del que li poden donar, que és amb l'exemple. Si aquest fet, s'oculta, o es relega a un segon terme, farien entendre als fills que és una realitat infravalorada.

LA FE, UN VALOR ACCEPTAT LLIURAMENT

Si alguna cosa és lliure, aquesta cosa és la fe.

Inexorablement, tots, àdhuc els educats cristianament, hem hagut d'elegir la fe. Un pas viscut en més o manco crisi, però intransferible. Ara bé, generalment parlant, qui ha rebut, de petit, una educació cristiana, farà la decisió personal per a la creença amb més facilitat.

Realment, l'educació religiosa, amarada d'amor i d'exemple, haurà procurat experiències joioses, el gust del que és la Paraula de Déu, el goig de la trobada amb Crist a través dels sacraments, la intimitat de la pregària, etc., cosa que no pot tenir qui, sense pertànyer a l'església, només rep una explicació nocional. Aquí m'agrada recordar allò d'un professor de pedagogia: "Educació és fa en família i per a la família". És a dir, un jove pot estimar perquè abans els seus pares, sense demanar-li permís, l'han estimat. La fe, com tot element de vida, té una dimensió social. És un acte personal, però es recolza en altres. Es viu en església i s'inicia en família, petita església.

SÍ I NO

A la pregunta inicial -determinen els pares la fe dels infants?-, com en tantes altres coses no s'hi pot respondre amb total radicalisme. Les coses són més matisades: sí i no. En efecte, la fe dels pares no determina la dels infants, perquè aquests, quan siguin grans, hauran de decidir la seva actitud davant de Jesucrist i el seu missatge. És que la fe només té sentit si és un acte lliure. No obstant, també és cert, inevitable, bo i volgut per Déu que l'elecció dels pares influeix en la fe dels fills.

En definitiva es tracta de no desenganxar la formació cristiana de l'educació global, sinó de situar-la en la normalitat d'un procés educatiu normal, serè, transparent. Som molts els que hem d'agrair l'educació cristiana als nostres progenitors, perquè ens ha ajudat molt.

(Extret de J.Guiteras: "Fets i Paraules") Pere Oliver.

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BALEARS: PROPERS CONCERTS

5 de desembre

Director: Philip Bender Solistes: Capella Mallorquina

Programa:

Cantata, Nuredduna per a orquestra, cor i solista Bernat Julià.

21 de desembre

Director: Philip Bender Solistes: I. Rogoff i Cor Studium

Programa:

Concert número 2 per a piano i orquestra, opus 18 Rachmaninov
Oratori de Nadal, Opus 12 Saint-Saëns
Salm número 42, opus 42 Mendelssohn

16 de gener

Director: S. Accardo Solista: Salvador Accardo

Programa:

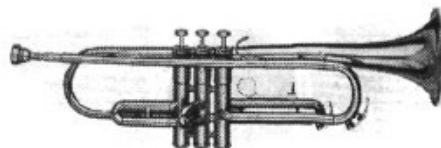
Romances número 1 (Opus 40) Beethoven
Romances número 2 (Opus 50) Beethoven
Simfonia número 1 Beethoven
Concert número 22 en la menor Viotti

16 de febrer

Director: Philip Bender Solista: Bashkirov

Programa:

Concert n. 6 per a piano i orquestra (Op. 61) Beethoven
Simfonia número 4 en Mi menor (Opus 98) Brahms



SA XERRADETA AMB...

En Serafín García Cano no va néixer a Mallorca, ara té 30 anys i en fa onze que hi viu. Va arribar a Maria per treballar de policia local el 18 de febrer de 1994 i el passat 14 d'octubre va deixar la seva plaça de Maria per anar-se'n a Inca.

En serafín és una persona inquieta, de conversa amena, passa gust amb la seva feina i durant el temps de la xerradeta ens va mostrar el seu caire més humà.

-Sabem que no vares néixer a Mallorca, on vares nèixer?

-Vaig néixer a un poble de la província de Jaén anomenat Alcalà la Real. Aquest poble surt als mapes, i vaig arribar a Mallorca fa uns onze anys per qüestions laborals. La meua germana que està casada amb un mallorquí va venir de vacances al poble i el seu marit, el meu cunyat, me va convèncer per venir a treballar a Mallorca.

-Quina era la teua feina abans?

-Jo des que vaig arribar a Mallorca he fet sempre feina a la mateixa empresa, Aigua Font Sorda, encara que hi vaig ocupar diversos llocs de feina. El darrer va ésser de conductor de camió.

-Com va ésser l'arribada a Mallorca?

-Quan vaig arribar tenia devuit anys, venia d'un poble d'uns 20.000 habitants i vaig arribar a Palma, una gran ciutat. La gent que parlava en mallorquí, creia que no me'n sortiria. Els de la península sabem que a Mallorca se parla d'una altra forma, però fins que no arribam no sabem molt bé el que passa. Imagina't que jo vaig arribar amb devuit anys, vivia tot sol i quan vaig acabar el contracte li vaig dir al meu jefe que m'anava a casa que havia d'anar a collir olives.

Me'n vaig anar i vaig passar uns quatre mesos al meu poble i un dia me varen cridar d'Aigua Font Sorda per oferir-me feina. Després de pensar-ho vaig acceptar i vaig venir a Mallorca i ja només he sortit per anar de vacances.

-I això de fer-te policia local, com va ésser?

-Jo estava molt bé a l'empresa que feia feina, però ja de petit sempre m'havia estirat això de ser policia, però tenia un problema per ésser policia, la llengua. Jo consider que ocupar un lloc de feina a Mallorca, que s'ha de tractar amb públic, s'ha de saber parlar mallorquí, i jo no en sabia. Per aquest motiu vaig començar a preparar les proves per bomber, que és una feina on no se té un tracte amb el

SERAFÍN GARCÍA CANO, POLICIA MUNICIPAL



públic. Mentre se convocaren proves a l'acadèmia de policia local, m'hi vaig presentar per veure com eren i vaig aprovar.

-Creus que la millor manera per aprendre una llengua, és la immersió?

-Totalment, la millor manera per aprendre una llengua és integrar-te en el lloc i perdre la por a xerrar. Jo abans de venir a Maria no parlava gens ni mica de mallorquí. Quan vaig arribar a Maria la majoria de gent me parlava en mallorquí i els que no ho feien jo els ho demanava i ara deu fer uns dos anys que vaig començar a "xapurrrer" el mallorquí i si hagués quedat a Maria ben aviat el parlaria perfectament.

-Quina preparació s'ha de tenir per fer-se municipal?

-Per ésser policia local s'ha de passar per l'Acadèmia. A principis d'any els responsables de l'escola se posen en contacte amb tots els ajuntaments i demanen quans de policies necessiten i una vegada que saben les places vacants convoquen proves per entrar a l'Acadèmia. Aquestes proves són: físiques, mèdiques, culturals, psicotècnics i per acabar una entrevista personal amb un psicòleg. Si passes totes aquestes proves, entres a l'Acadèmia per fer el curs de policia que dura tres mesos. Després segons la nota pots triar destí. Jo podia triar plaça a sa Pobla, Puigpunyent, Escorca, Sant Llorenç, Maria i algun altre poble. Me vaig decidir per Maria perquè és un poble que està cèntric.

-Coneixies Maria abans de venir a fer-hi feina?

-No. Hi havia passat una vegada.

-Com va esser la teva arribada al poble?

-Uff!! (en Serafín fa mitja rialla i una cara d'espant). Tota una anècdota. Jo quan ja sabia que havia de venir a fer feina a Maria, encara vaig fer dos mesos de repartidor d'aigua. El darrer mes, mentre repartia, ja m'anava despedint dels clients i quan els deia que venia a fer de municipal a Maria, tots em deien: "no saps on t'afiques, a Maria!", "Maria és un poble sense llei, sempre tenen problemes". Un client de Sant Elm, me va explicar que un dia va venir a Maria a jugar a futbol, ja fa bastants d'anys d'això, i varen haver de fugir corrent, ja que mig poble els encalçava per encalçar-los.

Amb aquests antecedents, vaig arribar a Maria una mica recelós. Però la veritat és que als pocs dies d'esser aquí i a mesura que anava coneixent la gent, me vaig adonar que aquesta imatge que Maria té a l'exterior no és certa. Maria és un poble meravellós i el millor que té és la seva gent, i que consti que no ho dic per quedar bé.

-Quins problemes trobares a la teva arribada?

-Com recordareu, jo vaig començar a fer feina les nits dels caps de setmana. Uns quants joves se dedicaven a fer competicions amb els cotxes pels carrers del poble. La meua postura va esser aturar-los i explicar-los que la infracció que feien segons el codi de circulació estava penada amb una sanció de tantes pessetes i que només els avisava, però a la pròxima el sancionaria. D'aquesta manera s'acabà amb aquest problema. He de dir, que la meua sorpresa va esser que amb moltes d'aquestes persones sols amb una vegada va bastar. Consider que aquesta tàctica és molt millor que la repressió. Jo el que feia era informar del perquè les coses s'havien de fer d'una o altra manera, i fins ara m'ha anat molt bé.

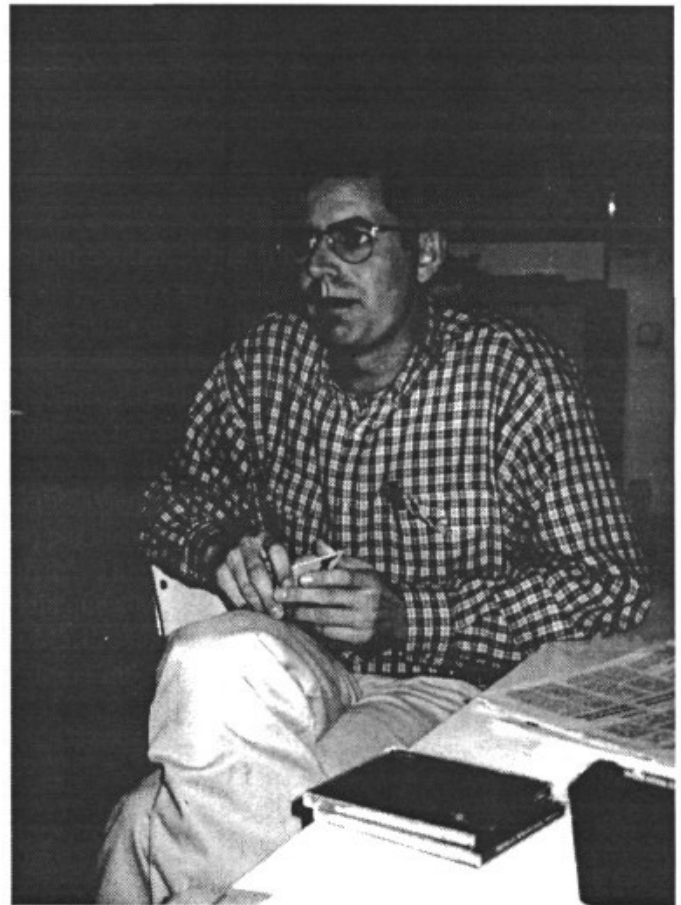
-A part d'aquest problema, en trobares d'altres?

-Problemes greus cap. El renou dels carrers per les nits del cap de setmana, però això és un problema que no hi podem fer res, ja que els renous no són d'uns establiment públic, són de persones que estan al mig del carrer. Hi va haver queixes sobre aquest tema i nosaltres no hi podem fer res, el renou és del carrer i els establiments estan insonoritzats i tenen la documentació en regla.

Uns altres problemes que me varen sorprendre varen ser les bregues entre veïnats. Hi ha vertaderes bregues, guerres diria jo, i tot a causa de l'enveja.

-Una cosa sí ha canviat d'ençà del teu pas per Maria:**l'aparcament. Que n'opines del tema?**

-La veritat és que una persona de fora quan arribava a Maria, li semblava un poble sense llei, en aquest aspecte. Record dels primers dies que era aquí que vaig trobar cotxes aparcats davant l'Ajuntament i tots amb les rodes damunt la voravia. Tothom aparcava allà on volia i ningú deia res, semblava normal. Jo amb aquest tema me vaig posar dur, no per la gent de Maria, sinó per la gent de fora. A Maria arribava algú de fora i aparcava allà on volia i tot d'una te deia que a Maria no importa mirar prim, i això no és cert, a Maria s'han de respectar les normes com pertot arreu, faltaria més.



S'ha de dir que a Maria no hi havia senyalització i la poca que hi havia era vella i estava mal col·locada. Jo vaig fer un estudi, comprarem senyals noves i les posarem.

-Per què has deixat Maria per anar-te'n a Inca?

-Això ha estat dit i fet, no ho tenia previst. Un dia me va cridar el sergent d'Inca i me va dir que hi havia tres places vacants. En demanà si hi estava interessat i tot d'una vaig dir que sí. Inca, però, no és la meua aspiració definitiva. Si hagués de quedar sempre a Inca, preferesc estar a Maria, però per a mi Inca és un trampolí per poder anar a la policia local de Palma o a l'autonòmica.



COMUNITAT AUTÒNOMA
DE LES ILLES BALEARS



Ajuntament de MARIA DE
LA SALUT

Càrrec: Auxiliar Pol. Local

Nº professional: 2

POLICIA LOCAL

-La policia autonòmica, creus que s'arribarà a crear a les Balears?

-És molt difícil de moment, perquè s'ha de canviar l'Estatut d'Autonomia i s'han d'augmentar les competències.

-T'agradaria fer feina a la policia autonòmica?

Sí. El meu futur és a la policia local de Palma o a la policia autonòmica, si se crea. La policia autonòmica estarà dotada de més competències que la policia local; hi haurà un altre tipus de feina, investigació, narcotràfic, policia judicial, etc. serà la mateixa feina que fa actualment la Guàrdia civil, però molt més efectiva, ja que la Guàrdia civil no està integrada a Mallorca.

Una comunitat com la nostra amb una policia autonòmica coordinada amb la policia local seria molt efectiva, ja que som una comunitat petita i tots ens coneixem.

-Què és el que més t'ha agradat del teu pas per Maria?

-A mi el que més m'ha agradat de Maria ha estat la seva gent, la col·laboració de la gent. Sempre que hi ha alguna festa, activitats, etc. tota la gent col·labora. Jo personalment, algun dia començava a fer feina a les vuit i a les tres tocava plegar, i quedava fins a les sis o les set del capvespre, perquè veia que tota la gent que hi havia al meu voltant feia feina de forma altruista. A Maria no cobrava hores extres. Passava gust de venir a fer feina, a més del sou, el contacte amb la gent me recompensava.

Per veure com és la gent de Maria hi ha un exemple ben clar: els marroquins. No hi ha hagut cap problema entre els mariandos i la comunitat marroquina, ni amb altres persones que vénen de fora. Tothom és ben rebut. A mi mai m'han dit "foraster" amb forma despectiva, al contrari, molta gent m'ha dit, Serafin si necessites alguna cosa, aquí me tens.

En aquest poble qualsevol persona que arribi de fora i no s'integra és perquè no vol. De tot d'una que era aquí hi havia gent que se dirigia a mi en castellà. Jo passava pena de veure l'esforç que feien i els deia "parlau-me en mallorquí".

-Quins canvis has notat amb el teu pas pel poble?

-Relacionats amb la meua tasca, una nova senyalització, l'adquisició d'un vehicle nou per a la policia, que ens feia falta. Jo vaig tramitar la subvenció amb la Conselleria de Governació. Aquesta Conselleria ara ens ha concedit un ordinador connectat a la base d'urgències del número 112.

També tenia previst fer una restructuració de senyals, perquè amb el pas del temps i el contacte amb la realitat del dia a dia te n'adones dels problemes reals i la forma de solucionar-ho.

-Has tingut qualche tipus de pressió per fer la teua feina?

-Per part dels polítics, tant dels que governen com els de l'oposició, no he tingut mai cap tipus de pressió i a l'hora de fer la meua feina sempre m'han deixat que seguís el meu criteri. No tenc res a dir de ningú, ni dels polítics ni dels companys de l'ajuntament, tothom m'ha tractat molt bé.

-Te'n dus un bon record del poble?

Sí, jo me consider una mica mariando. Cada dia, el primer que faig quan agaf el diari és mirar la secció de Part Forana a veure si parla de Maria. Avui mateix, a l'Ajuntament d'Inca, ens han vingut a oferir una assegurança mèdica d'una empresa privada, el primer que he fet, inconscientment, ha estat mirar el servei mèdic de Maria.

-Creus que el poble ha quedat content amb la teua feina?

-Això ho ha de dir el poble. Jo he intentat fer la meua feina de la millor manera possible i sempre que he pogut he donat una mà. Quan feia el servei de menjador, anar a repartir el menjar a les persones majors, jo sempre estava més temps que els altres, perquè no només entrava a deixar el menjar, trobaves persones que estaven soles tot el dia i volien parlar un poc, a més ho necessitaven. Jo sempre els escoltava i parlava un poc amb ells i aquesta gent quedava satisfeta, hem de pensar que tothom té els seus problemes i molts me'ls contaven.

-Canviant un poc de tema, quines aficions tens?

-M'agrada molt la informàtica i practic, quan puc, el ciclisme, excursions de muntanya i un poc d'escacs.

-I de futbol, quin club t'estira més?

-Això serà una primícia, perquè ningú de Maria pot dir que sap de les meves aficions futbolístiques. Pot semblar estrany, però té la seva explicació: si la gent hagués sabut

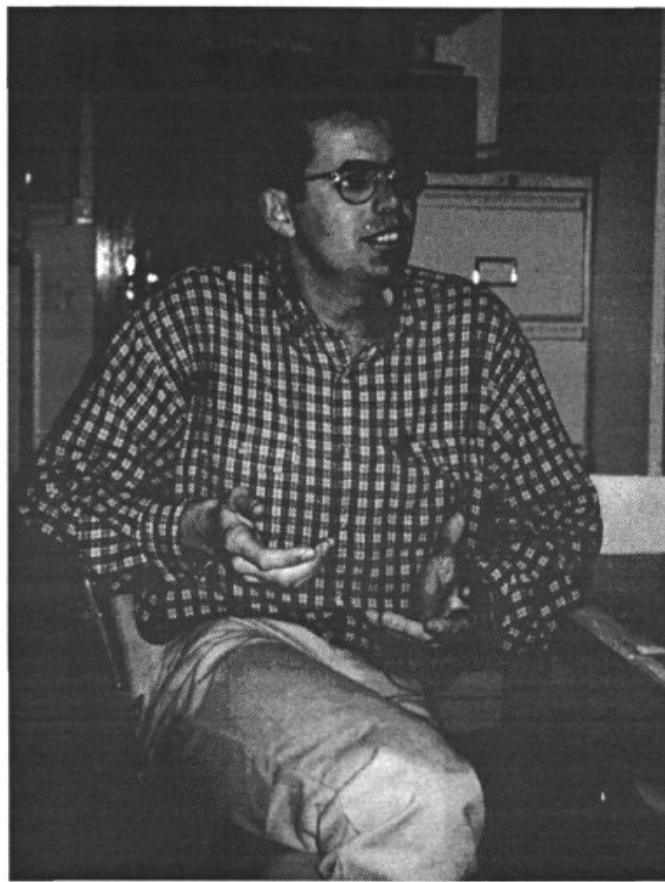
de quin equip me sentia més proper, molts m'haguessin fet la bulla quan hagués perdut. I les meves inclinacions futbolístiques, bé no som molt fanàtic però si juga el Barça i el Madrid, preferesc que guanyi el Madrid.

També m'agrada el Mallorca i crec que una illa com Mallorca podria tenir un equip perfectament a primera. A més no acab d'entendre molt bé com és que el camp no s'omple cada diumenge.

-A part de la feina i aquestes aficions, tens altres entreteniments?

-Ara estic estudiant anglès i català. El mes de gener començaré uns cursos a l'Escola de Policia, sobre alcoholèmies, atestats, etc. i estic mirant per fer l'accés a la universitat per començar a estudiar dret.

Fins aquí la nostra xerradeta amb en Seraffín. Aquest home bo i inquiet, que un dia, ja fa més de dos anys, aparegué amb el seu somriure franc i bondadós a marcar una mica el solc per on havia de trancórrer la vida del poble. Ho va aconseguir. Amb bones paraules i molta constància demostrà que la llei era bona per a tots i que la lògica era una forma de conducta que tothom podia i havia de seguir com a forma de convivència. La seva integració i identificació amb el poble demostra que anà per bon camí. Sort, "mariando" Seraffín".



Magí Ferriol i Miquel Morey.

I CONVOCATÒRIA DELS PREMIS "MIQUEL ÀNGEL RIERA" (1996)

La Caixa de les Balears "SA NOSTRA", amb l'objectiu de fomentar la creació literària en llengua catalana, convoca els Premis Literaris de Poesia i Narrativa «Miquel Àngel Riera». Aquests premis també pretenen ésser un homenatge a l'escriptor que va fundar i va dirigir les col·leccions «El Turó» i «Tià de sa Real», des de les quals va ajudar i estimular molts d'autors d'arreu dels Països Catalans.

BASES:

Els Premis Literaris «Miquel Àngel Riera» tendran les següents modalitats:

1. Premi de narrativa, destinat a guardonar una novella o un llibre de relats breus per a escriptors de qualsevol edat.
2. Premi de poesia, destinat a premiar un llibre de poemes d'un autor de menys de 30 anys.

Les obres que hi concursin hauran d'ésser originals i inèdites i han d'estar escrites correctament en català.

El Premi de Narrativa consistirà en la publicació del llibre a la col·lecció: "Tià de sa Real" i 250.000 ptes. a compte dels drets d'autor. El Premi de Poesia consistirà en la publicació del llibre, a la col·lecció "El Turó" i 100.000 ptes. a compte dels drets d'autor.

Les obres presentades al premi de narrativa han de tenir una extensió entre 70 i 150 folis. Les que optin al premi de poesia tendran l'extensió normal de les obres d'aquest gènere. El tema d'ambdues modalitats serà lliure. Els autors es comprometen a trametre-les en suport informàtic en cas d'ésser

guardonats o proposats per a la publicació.

Els originals es presentaran per quintuplicat, mecanografiats, a doble espai i per una sola cara. A la portada ha de constar el premi al qual concursa, el títol, a més del nom i dels llinatges, l'adreça i el telèfon de l'autor. Els concursants que prefereixin mantenir l'anonimat faran constar a la portada el títol i un lema i en un sobre tancat inclouran les dades personals.

El termini d'admissió d'originals acabarà dia 31 de gener de 1997. El lloc de presentació serà l'Obra Social i Cultural, Caixa de Balears SA NOSTRA", carrer Ter, núm. 16, 07009 - Palma. Els originals podran ésser retirats a partir d'un mes després de l'emissió del veredict.

La Composició del jurat es farà pública abans de finalitzar el termini de presentació d'obres. El veredict s'emetrà abans de dia 28 de febrer de 1997.

El jurat, si ho creu escaient, podrà proposar la publicació d'aquells llibres finalistes o no premiats que consideri d'un valor qualitatiu considerable. Aquesta proposta serà estudiada pels responsables de la col·lecció de l'Obra Social i Cultural de "SA NOSTRA".

Els premis i la seva dotació seran indivisibles. El seu veredict serà inapel·lable. El jurat podrà declarar deserts els premis si la qualitat de les obres presentades no assoleix el nivell suficient. Així mateix, el jurat té la facultat d'interpretar les bases i suplir-ne les llacunes com cregui més convenient.

La presentació d'originals als Premis Literaris «Miquel Àngel Riera» implica l'acceptació d'aquestes bases i del veredict que s'emeti.

BULLIT DE NOTÍCIES

ELECCIONS AL CONSELL ESCOLAR DE L'ESCOLA DE MARIA

S'han celebrat les eleccions de representants al Consell Escolar de l'Escola de Maria. Els representants del professorat són: Martina Vives, Onofre Sureda i Margalida Soler. Per part dels pares han resultat elegits: Antoni Horrach, Joana Maria Castelló i per part de l'APA, el designat ha estat Jaume Bergas. L'Ajuntament encara no ha designat el seu representant.

NOU PRESIDENT DE LA SOCIETAT DE CAÇADORS

Hi ha nou president a la Societat de Caçadors "Sa Guàtlera". Després de la dimissió de l'anterior president Pere Bergas, ha estat elegit com a nou president, Sebastià Cifre Miralles, el qual encapçalava l'única candidatura que es presentà a les eleccions.

ELS DE LLINATGE "SALOM" I DE MALNOM "FALET"

Hem rebut una curiosa petició de publicació. Des de Palma, un senyor anomenat Bernadí Salom Torres ens demana que publiquem a la nostra revista una crida a tots aquells que duen el llinatge SALOM i alhora siguin coneguts amb el malnom de "FALET", per tal que es posin en contacte amb ell. L'adreça que ens fa arribar és la següent: BERNADÍ SALOM TORRES C/ Joan Burgues Zaforteza, Núm. 2, Palma (07005). El seu interès, segons ens diu, és fer l'arbre genealògic d'aquesta família i fer una gran trobada.

QUAN NORMALITZAREM EL NOM DEL NOSTRE CLUB DE FUTBOL?

Si hi ha una cosa que ha quedat anacrònicament desfasada és la pervivència d'aquells noms que ens identifiquen, o que identifiquen coses properes, en castellà. El nom del nostre equip de futbol, a la castellana, no hauria de ser una cosa acceptada amb resignació. Apel·lam als seus dirigents per tal que retornin el nom a les seves essències. La discussió podria ser si el nom ha de ser FC MARIER o FC MARIENC. Tots dos noms són igualment correctes. I tots dos són ben nostres.



CERTAMEN LITERARI DE CASTELLITX

Hem rebut la convocatòria del Certamen Literari de Castellitx que es convoca anualment a Algaida. Són tres les convocatòries d'enguany. El XXI Certamen de Poesia i Narració Curta, el XIX Concurs de Poesia Popular (Glosat) i el II Premi d'Investigació Castellitx. Si algú està interessat en veure les bases, les tenim a la seva disposició. El termini de presentació d'originals s'acaba dia 19 de març de 1997.



N'Eulàlia tornarà cantar la Sibila
NADAL S'ACOSTA

I juntament amb les trobades familiars i la rebuda de l'any nou, també es repetiran una sèrie d'actes propis d'aquests dies. Amb la premura que d'na llunyania encara us informam que la funció de les Matines tindrà lloc a la

BULLIT DE NOTÍCIES

parròquia a les 10 de la nit de dia 24 i que cantarà la Sibil·la n'Eulàlia Maria Carbonell Ferriol com ja ho feu l'any passat. També us volem avançar que Ses Reials Majestats els Reis Mags arribaran al nostre poble, dia 5 de gener, més o manco devers les 7 de l'horabaixa. Convé que comenceu a fer bonda si voleu rebre uns bons presents.

NIT DE LA CULTURA

La nit del proper divendres dia 20 de desembre tindrà lloc al Casino Palladium de Mallorca la Nit de la Cultura que organitza l'Obra Cultural Balear. La Nit inclourà actuacions musicals, la cloenda de l'any de la commemoració de les Rondalles Mallorquines, la presentació de la Declaració Universal dels Drets Lingüístics, s'hi faran públiques les reivindicacions de la societat civil en matèria lingüística i d'autogovern per a 1997 i s'està preparant una "especial" benvinguda a la Balanguera com a himne oficial de Mallorca. Però el que motiva la celebració d'aquesta Nit de la Cultura és l'entrega



OBRA CULTURAL BALEAR

dels X Premis 31 de Desembre, premis que estimulen i reconeixen l'esforç d'entitats i persones que han fet feina per la llengua, la cultura, la identitat i la construcció nacional del nostre país.

Si hi voleu assistir, reserveu la vostra plaça als telèfons 723299 i 717948. El preu del tiquet és de 5000 ptes.

L'aportació de Mallorca per a un món més just



fons mallorquí de solidaritat i cooperació

C/. General Riera, 67, 2n
07010 Palma de Mallorca
Telèfon i fax 29.70.53

DEMOGRAFIA

ENS HAN DEIXAT:

L'amo en Joan Castelló Mas que va morir el passat dia 6 de novembre a l'edat de 67 anys. Vivia al carrer de Ses Roses, número 5.



Madò Francisca Mas Munar que morí el passat dia 28 de novembre a l'edat de 89 anys. Vivia al carrer de Sa Tanca, número 11.

L'amo en Martí Gual Mieras que morí el passat dia 29 de novembre a l'edat de 79 anys. Vivia al carrer de Costa i Llobera, número 22.



Que descansin en pau.

BENVINGUTS:

Na Maria Magdalena Colombram Oliver va néixer dia 17 de novembre. Els seus pares són en Martín Colombram Mestre i n'Eulàlia Oliver Alomar.

N'Esteve Genovard Ferriol va néixer el dia 26 de novembre. És fill d'en Gabriel Genovard Mestre i de na Joana Maria Ferriol Ferriol.

Enhorabona als seus pares i demás família.



TELÈFONS D'INTERÈS:

AJUNTAMENT	525002
FAX	525194
UNITAT SANITÀRIA (cita prèvia)	525594
APOTECARIA	525020
ESCOLA DE DALT (telèfon i fax) ...	525083
ESCOLA DE BAIX	525252
CA SES MONGES	525144
LOCAL TERCERA EDAT	525564
PARRÒQUIA	525033
GESA INCA: AVARIES	880077
BOMBERS	085
AMBULATORI D'INCA	502850
URGÈNCIES A TOTA L'ILLA	061
SON DURETA (Centraleta)	175000
AMBULÀNCIES S.S. (Inca)	502850
AMBULÀNCIES	200362
RECAPTACIÓ DE TRIBUTS	
DE LA CAIB (Inca)	505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA	
(Inca)	505150

HORARIS:

AJUNTAMENT:

de 8'30 a 15 hores.

APOTECARIA:

Matí: 9 a 13 hores.

Horabaixa: 16'30 a 20'30 hores.

UNITAT SANITÀRIA:

de 9 a 15 hores.

BIBLIOTECA:

Dimarts, dijous i divendres: de 18 a 20 hores.

Dimecres: de 17 a 20 hores.

Dissabtes: de 10 a 13 hores.

LÍNIA MARIA-PALMA:

Sortides Maria: 7'50 i 15 hores.

Sortides Palma: 13'30 i 9'30 hores.

LÍNIA INCA-MANACOR:

Cap a Manacor: 12'30 i 19'55 hores.

Cap a Inca: 9'40 i 18'50 hores

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU: Carrer Ponent, número 3.

- Per demanar hora al servei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 hores al**855043**

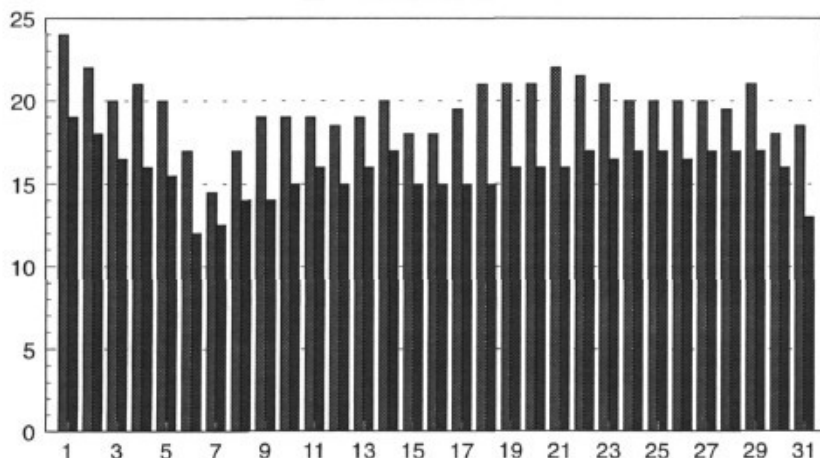
- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al**520292**

- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anticonceptius heu de cridar al**236624**

El temps

MES D'OCTUBRE

■ MAXIMES ■ MINIMES



PLUVIOMETRIA

Dia 2	6 l.
Dia 3	4,5 l.
Dia 5 i 6	40 l.
Dia 7	15 l.
Dia 8	1,5 l.
Dia 13	28 l.
Dia 14	27 l.
Dia 15	15 l.

TOTAL: 137 LITRES

Temperatura Màxima

24 °C (Dia 1)

Temperatura Mínima

12 °C (Dia 6)

Temperatura Mitjana

17,7 °C

Mitjana Màximes

19,6 °C

Mitjana Mínimes

15,7 °C

LA BALENGUERA, HIMNE OFICIAL DE MALLORCA.

A primeries de novembre el Consell Insular de Mallorca va aprovar el nou himne de Mallorca (amb el vot favorable de totes les forces polítiques excepte el PP; aquests, el partit dels Canyelles, Verger, Berastain, Gilet, etc. passaran a la història com els més grans enemics d'aquesta terra nostra). Bé, La Balanguera ja és oficialment l'himne de Mallorca i si qualcú la vol entonar i no sap la lletra, aquí la teniu.

A la pàgina 17 hi ha les definicions d'algunes paraules que no són molt usuals actualment (les que estan en negreta) i ens ajudarà a entendre millor el poema de Joan Alcover que s'ha convertit en l'himne de Mallorca amb música de n'Amadeu Vives.

Miquel Morey i Mas

LA BALENGUERA

La Balanguera misteriosa,
com una aranya d'art subtil,
buida qui buida sa filosa,
de nostra vida treu el fil.
Com una parca bé cavil·la
teixint la tela per demà.

La Balanguera fila, fila,
la Balanguera filarà.

Girant l'ullada cap enrera
guaita les ombres de l'avior,
i de la nova primavera
sap on s'amaga la llavor.
Sap que la soca més s'enfila
com més endins pot arrelar.

La Balanguera fila, fila,
la Balanguera filarà.

Quan la parella ve de nocés,
ja veu i compta sos minyons:
veu com davallen a les fosses
els que ara viuen d'il lusions,
els que a la plaça de la vila
surten a riure i a cantar.

La Balanguera fila, fila,
la Balanguera filarà.

Bellugant l'aspi, el fil cabdella,
i de la pàtria la visió
fa bategar son cor de vella
sota la sarja del gipó.

Dins la profunda nit tranquil la
destria l'auga que vindrà.

La Balanguera fila, fila,
la Balanguera filarà.

De tradicions i d'esperances
tix la senyera pel jovent
com qui fa un vel de nuvianges
amb cabelleres d'or i argent
de la infantesa qui s'enfila,
de la vellura qui se'n va.

La Balanguera fila, fila,
la Balanguera filarà.

MIGUEL TORRENS QUETGLAS

MEIGE

HORES CONVINGUDES

Atén assegurats de: ASISA-IMECO-NOVOMEDIC

C/. Nou, 69
Maria de la Salut

Tel. 907 74 79 65

GASTEM QUE PAGA EL POBLE.

La situació econòmica del nostre Ajuntament, en els 160 anys que fa que som poble -tal i com diu l'eslògan-, sense cap dubte és la més crítica i difícil de la nostra història local.

La majoria municipal, millor dit el batle Rafel Oliver, ha hagut de recórrer a la modificació dels seus pressupostos i a la concessió d'un crèdit bancari per pagar deutes d'anteriors anys. Mala cosa quan s'ha de recórrer a un banc per pagar deutes.

Durant aquest any 160, la inversió municipal s'haurà vist molt mermada i una gran acció com era l'asfaltat d'alguns camins rurals per un valor total de més de 16 milions dels quals l'Ajuntament n'havia d'aportar 1.633.357-Ptes. no serà possible dins l'any 1996. La partida que correspon a l'obra d'Abastament i Aigües Pluvials a diversos carrers, així com l'Estació Impulsora a carrerons de s'Arraval i les Obres Addicionals de la Seu de la 3a Edat no es varen poder modificar, a pesar de no estar adjudicades, ja que estaven començades i les empreses que les executaven o les havien executades havien de cobrar la feina feta i en darrer cas podien acudir a la via judicial.

Per poder pagar els deutes d'anys anteriors, en què la febre gastadora de la majoria del PSOE no respectava els pressupostos, es varen haver de rebaixar una sèrie de partides tals com la ja esmentada d'asfaltat de camins rurals, l'aportació del 0'7% del pressupost com ajuda al tercer món, l'adquisició de terrenys per a l'ampliació del cementiri, per l'obertura de carrers i l'ampliació del polisportiu municipal, l'ajuda a famílies necessitades, la compra de senyals de trànsit i l'il·luminació del polisportiu. Una vertadera prova de foc per un Ajuntament que es complau en anomenar-se progressista. Tot això sumava la quantitat de 6.146.471 ptes. de millores que per ara no poden gaudir els ciutadans de Maria i que és difícil que l'any que ve totes es puguin dur a terme. El Pla d'Obres i Serveis per al 1997 contempla altres obres i és mal de creure que amb el que es deu es puguin acometre les obres que ara ha retirat el C.I.M. per no haver estat contractades dins el termini legal.

El Sr. Batle excusa una vegada i altra el deute municipal davant la premsa dient que la cosa és deguda a problemes amb la comptabilitat del anys 1993 i 1994. Jo deman, què té que veure la comptabilització de la despesa amb el manament de fer-la?. Una altra cosa és que no es sàpiga a quina partida aplicar-la degut a la presumpta irregularitat que suposa. No oblidem que el responsable d'una despesa és el polític mai el funcionari. El que compra o malgasta els doblers en despeses no justificables i innecessàries és el polític no el funcionari o treballador de l'Ajuntament. No ens deixem enganyar per paraules buides que just intenten llevar-se de damunt els problemes i no afrontar-los com és degut. Assumir la responsabilitat és alguna cosa més que paraules i actes de contrició.

Un informe del Sr. Jeroni Mas, Secretari

d'Administració Local del Consell Insular de Mallorca que es va adjuntar a l'acta del plenari per iniciativa dels I.D.M. diu: "Malgrat la possibilitat del Reconeixement Extrajudicial de Crèdit, convé tenir present que un acte administratiu que disposa una despesa sense consignació pressupostària, o bé dictat amb infracció de l'article 62 de la Llei 30/1992 del Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, és nul de ple dret i, per consegüent, no validable ni esmenable. A més a més i segons disposa l'article 169 de LRHL els ordenaments de despeses i de pagaments, en tot cas, i els interventors de les Entitats locals, quan no hagueren advertit per escrit la improcedència, seran personalment responsables de tota despesa i de tota obligació que reconeguin, liquidin o paguin sense crèdit suficient"

El mateix dia que es reduïren les partides esmentades i es va acordar la sol·licitud d'un crèdit bancari per pagar despeses extraordinàries, es va demanar un avançament dels diners que ha de rebre l'Ajuntament fins a final d'any, 15 milions dels 18 que s'han de cobrar. L'informe del secretari interí, amb molt bon criteri, era contrari a les operacions que es realitzaren.

De cada vegada és més difícil per l'Ajuntament fer front a problemes que de tenir la caixa municipal amb liquidesa i una previsió pressupostària serien petits. Un exemple és la portada del número 123 de FENT CARRERANY, i n'hi d'altres com la manca de gas-oil per calefacció de les escoles, els clots que hi ha a molts de carrers de Maria, l'estat de les instal·lacions esportives, el deficient estat d'algunes voravies...

La gent del carrer tal vegada encara no valori en la seva mesura el fet de l'endeutament municipal ja que no afecta per res a la seva butxaca, de moment. En tot cas i a la llarga, la manca de millora de la qualitat de vida serà clara en relació a altres municipis. A Maria sempre somiam amb la subvenció i ens queixam que som un poble petit i amb pocs recursos i així ens va.

Aquestes crítiques polítiques no volem que quedin dins un sac foradat i a pesar de les actituds poc democràtiques d'algun personatge públic, seguirem d'apropar els diners de tots els mariandos i mariandes com és el nostre deure i el seu. L'Ajuntament com a representant d'un col·lectiu de ciutadans ha d'esser el primer en donar exemple a l'hora de dur al dia els comptes. El fet que s'hagi hagut d'arribar a l'extrem d'endeutar el poble dóna la raó als qui donant la cara hem denunciat l'endeutament de l'Ajuntament.

8 anys de poder municipal, fan que els únics culpables de la situació siguin ells i només ells, ja que agafaren l'Ajuntament amb bona situació econòmica.

En propers mesos sotmetrem a debat públic la situació en aquest i altres temes de l'Ajuntament, l'Ajuntament de tots els ciutadans de Maria.

Jaume Mestre.Regidor dels Independents de Maria.

VOCABULARI DE LA BALANGUERA (ve la p.15)

Parca: Cadascuna de les tres divinitats llatines que presidien el destí de l'home, des del naixement fins a la mort. La mort personificada.

Avior: Ascendència, antigor.

Aspi: Instrument de diverses formes que serveix per a debanar i fer troques.

Cabdella: Fer un cabdell.

Sarja: Lligat quadrat fonamental que té un escalonat constant igual a la unitat, que sol ésser denominat pel nom-

bre de fils i passades del seu curs i presenta sempre uns solcs diagonals formats per les bastes d'ordit en una cara i de trama en l'altra.

Teixit fet amb lligat de sarja i amb diferents materials.

Gipó: Peça de vestir que cobreix el tronc des dels muscles (espatlles) fins a la cintura, cenyida i ajustada al cos, amb mànigues.

Aquestes definicions són del diccionari de la GEC. Miquel Morey i Mas

A EN MIQUEL ROSSELLÓ

Estimat amic: abans de saludar-te i entrar en altres consideracions, deixa'm que una vegada més et manifesti la meva admiració. Admiració que no ve a compte de les teves dots com a poeta, ni per la teva bondat com amic. Aquesta admiració deriva de constatar la quantitat de coratge que desplegues en proclamar als vents del món el teu amor per Maria, el teu poble; en ressaltar les seves bellesa; en el fet d'estar orgullós del que tenim com a "nostre" -el nostre poble!-; de no haver-te d'avergonyar del passat, confessant públicament les vegades que plegats resàrem i cantàrem davant de la Mare de Déu de la Salut, la nostra Patrona; de manifestar que et satisfà més una notícia de Maria que no un berenar; de cantar amb entusiasme les excel·lències de "lo nostro", avui, quan sembla que tot això està en decadència, si és que hem de fer cas a allò que diu que és més pràctic, més senzill, més rendible (?) despotricar, donar importància ("pequeñeces") a nimietats com poden ser uns clots que sempre que a Sant Pere li doni per fer una pixarada es produiran, o donar la impressió que el poble es mor per la simple raó que uns funcionaris ens abandonin -es traslladin- cosa la més natural des que el món és món i que no fa altra cosa que ratificar el moviment de població que ha existit sempre (I els que han tornat després de molts d'anys d'estar enfora? I els que tornarien?). Per tot això, per contar "que n'és de bo lo nostro", la meva sincera felicitació. Això sí -dic jo-, demostra valentia.

Amic Rosselló: no cerc, no vull excusar-me. Sé que he faltat en ignorar-te davant la teva soledat i invalidesa. Les teves declaracions a FENT CARRERANY m'han commogut sensiblement. Si em coneixes un poc sabràs que el que m'ha tocat els sentiments per damunt de tot és percebre clarament la teva soledat, alhora que l'enyorança de tantes i tantes coses estimades que degut al teu estat estan fora de remeis. I per altra part el consol i ajuda espiritual que una simple notícia del caire que sigui referent a la teva "Roqueta", tan aprop i tan enfora, te reporta. Declaracions que em duen a ratificar el concepte de grandesa d'amor i sensibilitat que es tanca dintre una

humanitat que els teus amics mai no hem posat en dubte.

Les lloances que em dediques -exagerades i immerescudes- sé que són fruit de la teva bondat i amistat que sempre m'has dispensat, i si t'ho agraeix és perquè sé que responen a una puresa de cor i grandesa d'ànima. Per correspondre -no dubt que encertaré- he cercat i, he trobat, un caramull de versos (sis fulls) que dediques, allà per l'any 51 (ja ha plogut!) a unes amigues i amics d'aquell temps de joventut, de resultes d'una excursió a l'Ermita de Llubí i a son Sitges. Versos que acte seguit remetré perquè siguin publicats a la nostra revista FENT CARRERANY, amb la certesa que tota aquella "pandilla", com dius tu, se n'alegrarà i ho celebrarà, ja que segurament ignorava, igual que tu, que aquest amic teu guardàs carinyosament entre els seus papers aquests sis folis, guarnits de florides poesies. No importa afegir que aquest detall demostrarà el gran aprecí que sempre he tingut per les coses diferents a allò que anomenam "Pequeñeces".

Miquel: no ho promet, perquè un ja no pot fer tot el que voldria (també estic un poc fotut), però faré tot el possible per fer-te una visita. Mentrestant, sàpigues que sempre et recorda el teu amic, que fortament t'abraça.

I per acabar dues frases, dues sentències:

Una, del mestre Madrigal: "SIEMPRE ADELANTE".

Una altra, del padre Llanos: "MANDAME FRACASOS Y DESHONRAS, SEÑOR".

Miquel Oliver i Roig. Maria, 20-XI-96

PD. Ah! Segueix col·laborant a FENT CARRERANY, perquè això voldrà suposar que continues fent camí al costat d'aquest grup d'esforçats mariers que han aconseguit el miracle de dur endavant, per espai de deu anys, una revista que puc assegurar és de l'agrat de quasi tots els veïns de Maria i S'Arraval i que, malgrat els inconvenients i les incomprendions hagudes i per haver, aconsegueix fer camí, o sia: FENT CARRERANY. I això és molt, amic meu. Això vol dir que Maria camina.

UNA EXCURSIÓ A SON SITGES, EL 27 DE MARÇ DE 1951

I

Vàrem partir de Maria
de joves un bon estol,
carregats d'amor i vida
i la menys guapa lluïa
un color més fi que el sol.

II

Si algú vol recordar
la bellesa dels camins,
dins el seu cor sentirà
el dolç perfum bategar,
l'aroma dels ramells fins.

III

La diada era tan clara,
més que l'estel del matí.
Se sentia la tonada
de l'aucellet que cantava
per la vora del camí.

IV

Totes les joves cantaven,
imitant el rossinyol,
cançons que tant refinaven
que el meu cor purificaven
amb alegria i consol.

V

Son Sitges, lloc agradós,
allà férem l'arribada,
per una costa empinada,
aferrats de dos en dos.

VI

No feia temps que el pastor
havia fet la munyida
d'una llet blanca i tan fina
tan gustosa com l'amor.

VII

Pujàrem dalt del terrat
d'aquella hermosa posada,
per veure el camp adornat
perla del nostre regnat,
de lliris, tota sembrada.

VIII

Era un jovent animós
que allà dalt es divertia
i tot era en pla amistós,
hermós com la llum del dia.

IX

Sos Sitges era per a mi,
en aquell moment del dia,
una font de poesia,
respirant un aire fi
quan tots seguïem camí
per dins la pleta florida.

X

Quan ja tota la "pandilla"
passava per un portell,
un ja quasi es confonia
com si en aquells moments vivia
junt amb els àngels del Cel.

XI

Goig, alegria i amor
de dins el cor em vessava,
tots carregats d'il lusió,
fruit d'aquells anys d'esplendor,
feia que el temps no passava.

XII

Era alegre quan menjaven
la llet i coca ensucrada;
alguns tan fort xupaven
que tot el nas s'empolvaven
i com a pallassos quedaven
amb la cara empastissada.

XIII

Érem uns joves lleials,
que anàvem d'excursió,
en Negre i en Vidal,
en Bergas i en Rosselló;
don Toni qui és doctor,
metge que, com tots els quals,
curarà de tots els mals,
manco del mal de l'amor.

XIV

L'estol de les jovenetes
eren onze, bé ho sé;
pareixien poncelletes,
igual que un brot de roser.
El seu nom duc dins el cor
i són com una bella flor,
que ara anomenaré:

XV

Na Francisca Carbonell
que n'és la propietari'

és fina com un ramell,
d'aquells més fins, de canari.

XVI

Magdalena Carbonell,
tu qui tens el parlar fi,
no enganis cap bergantell,
que d'amor se pot morir.

XVII

Joana de Deulosal,
guapa com un claveller,
el qui te miri un poc bé,
la vista li pot fer mal.

XVIII

Oh, Angeleta Miquel!
tu pareixes una santeta,
blanca, fina i guapeta,
amb la cara com un Cel.

XIX

De na Isabel podem dir,
que és un cas especial,
no escolta cap fadrí,
si no és guapo o formal,
a molts les fa com a mi,
que no em deixa pujar el portal.

XX

Na Martina del cafè,
és una gran jovençana,
com la flor del taronger,
riu sempre la seva cara,
és una nina de bé
i sempre està per la "riaia".

XXI

Oh, Francisqueta Forteza!
baix del teu nom escriuré,
com si fos una promesa
perquè omplis el cor de bé,
com veig la teva bellesa.

XXII

Beatriu, jo no sabia
el que ara m'han contat,
que tens un jove "xiflat",
dins el terme de Maria,
i com té l'amor inflammat
molts de vespres te somia.

XXIII

Nqa Monserrada Seguí,
és fresca com la rosada,
guapa, hermosa, una monada,
jo sempre t'he comparada
a la finura del poncí.

XXIV

I ara na Catalineta,
que és la qui fa més mida,
dic que mirar-la em dóna vida
i perfums de clavellina
em dóna la seva careta.

XXV

Antònia, jo t'he de dir,
enc que et faci la darrera,
que ets la més sndunguera
de totes les que hi ha aquí.
Te casaràs la primera,
mos preveures són així.

XXVI

I tots plegats vàrem sortir,
de son Sitges aquell dia,
amb la més plena alegria,
cap a l'Ermite de Llubí.

XXVII

Era la tradicional festa,
d'aquell sant lloc estimat
dels llubiners, i una orquestra
hi feia els sons refinats.

XXVIII

Anàvem per la carretera,
junts, joves i jovenetes,
tots colcant en bicicletes,
que feien grossa polseguera.

XXIX

El sol ens acompanyava
i també un ventet de migjorn,
un reia i l'altre cantava
i a més d'un li davallava
molta suor del seu front.

XXX

Si no record malament
vàrem beure una copeta
a un cafè, d'aiguarent,
per apagar el cansament
tots, joves i jovenetes.

XXXI

Després tots vàrem partir
cap a l'Ermite, aviats,
i de dalt a baix del camí,
de gent, n'hi havia un raig,
que arribaven cansats,
i s'asseien davall d'un pi.

XXXII

Llavor tots vàrem entrar
a dintre aquella capella
amb amor, per venerar
un Sant Cristo que hi ha,
que és una figura molt bella.

XXXIII

Vàrem fer unes voltetes
per aquell entorn d'allà,
bé en fèiem de potadetes
tots, joves i jovenetes,
creient que allò era ballar.

XXXIV

Tot eren costums "antigues",
que coneixem des d'infants,
sols ni venien mides:
Llubiners dels nostres dies:
sou molt poc comerciants.

XXXV

El sol, bell, ja s'allunyava,
cap a la posta, a morir,
i la nostra caravana,
d'aquell lloc es decantava,
de l'Ermite de Llubí.

XXXVI

Com a germans tots units,
el camí vàrem agafar;
tots contents i divertits,
cantant fort i pegant crits
per dintre aquell comellar.

XXXVII

A son Sitges retornàrem
de la mateixa seguida,
alguns allà descansàrem
i tots amb unió berenàrem
perquè la fam ja creixia.

XXXVIII

Les "desgràcies" que hi va haver
no són molt de lamentar,
en Vidal, sense voler (?),

la cara va empastissar,
d'en Bergas, amb brossat clar,
i quasi li va aturar l'alè,
però el metge hi va ser
i res de nou va passar.

XXXIX

A na Martina del cafè,
se li espanyà una sabata,
encara ho record bé,
que era de pèl de vadana,
m'ho va dir el sabater
que li donà ripuntada.

XL

Na Francisqueta Forteza,
quasi es va matxucar,
perquè tengué la sorpresa
que la roda es foradà.
I a na Beatriu, la cadena
li sortí amb tan mala empena
que era mala de posar.

XLI

I així passàrem el dia
amb aquella excursió,
és una història garrida,
que assegur que en ma vida
no en contaré de millor.

XLII

I si arribam a viure
molts d'anys sien per ventura,
procurem tenir segura
l'ànima neta i pura,
pregant a la Verge Maria.

XLIII

Per acabar, sent fidel,
ho dedic a la "pandilla":
que sé que té bona arrel.
Si pel cas s'estrevenia,
que us casàsseu un dia,
feis bona "LLUNA DE MEL".

Son Sitges-Maria de la Salut, 1 d'abril
de 1951

MIQUEL ROSSELLÓ QUETGLAS

SESSIÓ PLENÀRIA EXTRAORDINÀRIA CELEBRADA PER L'AJUNTAMENT EL DIA 28 SETEMBRE 1996.-

Es tractaren els següents punts:

1. Amb el vot en contra del regidor Jaume Mestre dels Independents, amb l'abstenció dels dos representants populars presents, i amb el vot afirmatiu dels cinc representants del PSOE, s'aprovà la proposta d'adjudicació de la Mesa de Contractació i Adjudicació Definitiva de les Obres d'Ampliació de la Seu de la Tercera Edat incloses dins el Pla d'Obres i Serveis 1996. Igualment s'aprovà, amb els mateixos vots afirmatius, facultar el batle per a la formalització del document de contractació d'aquestes obres.

2. Seguidament amb els vots afirmatius dels cinc regidors del PSOE i amb l'abstenció dels altres tres regidors presents (Mestre -IDM-, i Mulet i Castelló -PP-), s'aprovà l'adjudicació definitiva de les obres d'abastament i aigües pluvials a diversos carrers, així com l'estació impulsora a carrerons de s'Arraval. Igual que al punt anterior, la majoria municipal facultà el batle per a la formalització del document de contractació d'aquestes obres.

3. El següent punt de l'ordre del dia, que comptà amb el vot unànim de tots els regidors presents, feia referència a la sol·licitud d'inclusió d'obres del Pla Insular d'Obres i Serveis 1997 del CIM, amb el següent ordre de preferència:

- 1.- "Mur de contenció al carrer de ses Venes".
Pressupost: 5.940.105.- pessetes.
 - 2.- "Pavimentació dels carrers de n'Onofre i d'en Cuco".
Pressupost: 4.199.316.- pessetes.
 - 3.- "Obres addicionals obertura vials i dotació de Serveis".
Pressupost: 3.026.153.- pessetes.
 - 4.- "Reconstrucció de paret al carrer de ses Venes, al carrer Ramon Llull i alineació del carrer Morell".
Pressupost: 3.184.012.- pessetes.
 - 5.- "Reparació i construcció de voravies i vorades de la Plaça del Pou i Avinguda de Santa Margalida".
Pressupost: 5.346.280.- pessetes.
4. Després s'aprovà per unanimitat el resum de població per a la renovació del padró municipal d'habitants a 1 de maig de 1976.
5. El següent punt, pres en consideració a petició del representant dels Independents, Jaume Mestre, feia

referència a la necessitat de tenir alguna reunió prèvia amb tots els representants de l'Ajuntament, per tal de consensuar el Pla d'Obres i Serveis que s'ha de trametre al CIM. S'argumentà que la data de convocatòria del CIM no era sempre la mateixa i que de vegades s'ha fet més d'una convocatòria. S'aprovà per unanimitat.

6. A continuació s'aprovà per unanimitat una proposta dels representants del grup popular, per tal que l'aparellador fes una certificació de l'estat de les obres corresponents al Pla d'Obres i Serveis 1996.

7. Ja dins de l'apartat de precis i preguntes, el representant dels Independents, demanà si ja s'havia fet la petició del descalcificador a CADAGUA. El Secretari es comprometé a fer la petició ell, ja que era responsabilitat seva, el més aviat possible. A continuació, i també a pregunta del representant independent, es digué que hi havia hagut cinc o sis peticions de millora de voravies a l'Ajuntament. L'estat de la bossa de treball fou la darrera pregunta del representant dels Independents.

SESSIÓ PLENÀRIA EXTRAORDINÀRIA CELEBRADA PER L'AJUNTAMENT EL DIA 5 OCTUBRE 1996.-

Es tractaren els següents punts:

1. El primer punt, que comptà amb el vot afirmatiu de tots els presents, aprovà el calendari de les dues festes locals per a l'any 1997. Foren elegides Sant Antoni (17 de gener) i el Dia de la Mare de Déu (8 de setembre).

2. El punt següent feia referència a l'acompliment d'acords per part de la batlia. Així el batle informà de la sol·licitud de l'auxiliar de policia local Seraffín García, de demanar excedència voluntària. Vista la causa de la petició, s'acordà donar-li el vistiplau, així com a la manera de cobrir interinament aquesta vacant. Després parlà de la situació creada pel que feia als dos objectors de consciència incorporats la setmana passada. També donà compte de la petició feta a CADAGUA del descalcificador d'aigua.

3. Ja dins de l'apartat de precis i preguntes, s'acordà una propera reunió per tal de definir el Reglament de Participació Ciutadana. El punt que suscità major polèmica fou el referit al treball desenvolupat pels voluntaris. El representant dels Independents argumentà que, ja que sempre hi ha alguna classe de renumeracions, s'hauria d'obrir una bossa de treball per a segons quina classe de feines i que hi pogués accedir tothom. El tema dels voluntaris remunerats motivà una encesa discussió entre el representant dels Independents i els representants de la

majoria del PSOE. Relacionat amb el tema dels voluntaris, sorgí la necessitat de donar més transparència a les despeses d'organització de la Fira d'Ocasió. Antoni Mulet, en nom dels populars, demanà els comptes de la Fira, que foren desglossats pel batle de la següent manera:

Aportació del CIM:	300.000 ptes.
Conselleria d'Agricultura:	0 ptes.

"La Caixa": 25.000 ptes.
 "Sa Nostra" ha pagat l'orquestra.
 El Teatre estigué subvencionat pel CIM per estar dins el Circuit Teatral.

Digué que el dèficit previst seria, com a molt, de cent cinquanta o dues-centes mil pessetes.

I JORNADES DE COMUNICACIÓ LOCAL DE MALLORCA

ALCÚDIA 9 I 10 DE NOVEMBRE DE 1996

Aquest passat mes de novembre, a Alcúdia, se celebraren unes jornades dedicades a analitzar la problemàtica de la comunicació local a Mallorca. Premsa, ràdio i televisió, varen ser els tres eixos dels dos dies de feina, així com la presència de l'ús del català en aquests mitjans. El Servei de Normalització Lingüística de l'Ajuntament d'Alcúdia i l'emissora municipal d'Alcúdia Ràdio, amb el patrocini del Govern Balear, foren els encarregats d'organitzar aquestes jornades.

La nostra revista, hi fou representada per dos membres del Consell de Redacció.

Dissabte dia 9, després de l'acte d'obertura, començaren les jornades amb una ponència presentada pel professor de la UIB Gabriel Bibiloni, el qual parlà de la necessitat d'aconseguir un català estàndard prou representatiu de les característiques del català insular, però alhora prou uniforme amb la forma estàndard utilitzada als mitjans de comunicació de Catalunya i País Valencià. Repassà l'estat de l'ús de la llengua als diferents mitjans de Mallorca i arribà a la conclusió que l'aspecte lingüístic no és un tema que en aquests mitjans sembli prioritari. El mateix dissabte, de capvespre, fou el torn de les ràdios. Representants de les ràdios de Calvià, Algaida i Alcúdia participaren en una taula rodona sobre el món de les ràdios locals, la seva problemàtica i l'encaix amb l'administració local. La seva independència del poder local ocupà bona part d'aquesta sessió. Després de la taula rodona fou el torn d'Antoni Basses. Aquest conegut periodista de la ràdio i televisió catalanes parlà de la seva experiència com a comunicador en mitjans que utilitzen el català com a llengua de comunicació. Basses defensà l'element de qualitat com a factor que fa competitiu un mitjà, independentment de la llengua utilitzada. Per tant si la ràdio en català és bona, serà competitiva.

L'endemà diumenge, Gerard Jaquet, parlà sobre l'estat de la llengua catalana al Rosselló. Després fou el torn del director del Diari de Balears, Miquel Serra. Aquest parlà de les dificultats de treure un diari escrit íntegrament en català a Mallorca. El dia a dia, les dificultats i la manera

I Jornades de comunicació local de Mallorca

ALCÚDIA
9 i 10 de novembre de 1996



GOVERN BALEAR
Conselleria de Cultura, Educació
i Esports



ALCÚDIA RÀDIO
Emissora Municipal 94.7 FM



AJUNTAMENT D'ALCÚDIA
Servei de Normalització Lingüística

de solucionar els diferents entrebancs sorgits ocupà la major part de la seva ponència. Les jornades es tancaren amb una taula rodona que reuní diferents representants d'institucions o organismes vinculats als temes debatuts. Magí Ferriol, del consell editorial de la nostra revista, fou un dels ponents en representació de l'Associació de la Premsa Forana, al costat del Director General de Cultura i Política Lingüística, Jaume Gil, o el president de la Comissió de Cultura del CIM, Damià Pons. Igualment foren presents a la Taula Rodona, Llorenç Ramon, en representació de la Federació de Televisions Locals i Antoni Mir, vicepresident de Voltor. La moderadora fou la periodista Gina Garcies. El debat fou ben viu i demostrà la necessitat de regular els diferents mitjans de comunicació que usen la nostra llengua.

Els dos dies que duraren les jornades es va poder visitar una exposició a la Biblioteca de Ca'n Torró que recollia les revistes locals que s'editen a Mallorca. Igualment es va fer una demostració de la utilitat de la xarxa Internet, pel que fa a les comunicacions a través de l'ordinador.

Joan Gelabert

ÍNDEX ANY 1996

ARTICLES VARIS

Carta als Reis Mags	9
Històries per a incitar a l'insomni (I)	20
Delictes contra les infraccions urbanístiques, contra el medi ambient i contra el patrimoni històrico-artístic (I) 30	
Les causes de mortalitat al poble de Maria de la Salut 31	
Tres querns	39
Resultats de les Eleccions Generals (3-3-96)	51
Invitació-Incitació a la des-integració	53
Delictes contra les infraccions urbanístiques, contra el medi ambient i contra el patrimoni històrico-artístic (II)	54
Invitació a la diferència	80
Delictes contra les infraccions urbanístiques, contra el medi ambient i contra el patrimoni històrico-artístic (III)	82
El correllengua i la diada	99
El Pla Territorial del Pla de Mallorca	111
Estiu, temps de vacances, temps de Déu	148
Els nostres glosadors	173
Frases Curioses	177
VI jornades Culturals i Esportives	178
Correllengua: moltes gràcies a tots	183
Sobre el reglament de Participació Ciutadana	238
A la recerca de la serenitat perduda	250
Trobada de joves per la llengua	258
Sensacions, emocions, reflexions i altres divagacions 270	



I DE JUGUETES
A SA CAPELLA
FONDA



BULLIT DE NOTÍCIES

12, 36, 60, 84, 106, 130, 154, 174, 200, 232, 254 i 276.

CARRERANY ESPORTIU: CICLISME

La cloenda de la temporada ciclista	47
El XII Pla de Mallorca-Gran Premi La Caixa començarà a Maria de la Salut	71
Memorial Llorenç Seguí	95
Notícies varies	114

Molta activitat ciclista	142
Marxes cicloturistes	242

CARRERANY ESPORTIU: ESCACS

Vint d'anys d'eternitat	23
De passaig per Alcúdia	70
XVI Torneig Obert d'Escacs Mared e Déu 1996	243

CARRERANY ESPORTIU: FUTBOL

El Mariense Reviscola. Futbol alevín	22
Notícies del Mariense	70
El Mariense acaba la lliga	141
FC Mariense Temporada 1996/97	243
Els benjamins de futbol 7 dominen a la seva categoria	255

CASA DE LA VILA

Sessió plenària de dia 14 de desembre de 1995	18
Sessió plenària de dia 30 de gener de 1996	68
Sessió plenària de dia 3 de març de 1996	92
Sessió plenària de dia 11 de maig de 1996	136
Sessió plenària de dia 3 d'agost de 1996	209
Sessió plenària de dia 14 d'agost de 1996	212
Sessió plenària de dia 28 de setembre	284
Sessió plenària de dia 5 d'octubre	284

DEMOGRAFIA. TELÈFONS D'INTERÈS

14, 38, 62, 86, 108, 132, 156, 176, 202, 234, 256 i 278

ECOLOGIA I NATURA

El "Ferreret", motiu de noves publicacions divulgatives	87
Història dels empelts	203

EDITORIAL I SUMARI

2, 26, 50, 74, 98, 118, 146, 166, 186, 222, 246 i 266.

EDUCACIÓ I CULTURA

Exposicions de Nadal	11
1996, any dedicat a la commemoració dels 100 anys de l'aplec de Rondalles d'En Jordi des Racó	27
El dimoni atabacat	28
La transferència de la universitat, un objectiu de tots! 29	
Miquel Gayà i Sitjar, Fill predilecte de Sant Joan	63
Ús de la nostra llengua catalana a l'ensenyament no universitari	82
Josep Mascaró i Pasarius, Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears 1996	90
IX edició dels cursos Anglès a Anglaterra	134
Moren de tres en tres	168
In Memoriam, Damià Huguet	170
Redéu, Damià	171
La Biblioteca	182
Cent anys (1896-1996) amb les Rondalles de	

Mossèn Alcover	216
Cent anys amb les Rondalles: L'Ignorància	236
Lluc Matas publica el seu primer llibre de poesia	241
Concurs de targetes nadalenques	259
I convocatòria dels premis "Miquel Àngel Riera"	275
La Balanguera, himne oficial de Mallorca	279

ESPLAI "ES REBROT"

Ses Matances des Rebrot	6
Any a any, viu dins l'Esplai	194



* UNA FESTA MOLT EMOTIVA: HOMENATGE A LES DUES CENTENÀRIES

* CELEBRACIÓ A MENORCA DEL DIA DE LES BALEARS

* JORNADA DE FEINA DE PREMSA FORANA A MARIÀ

* DIA 14 D'ABRIL, MEMORIAL CICLISTA LLORENC SEGÜE

FENT CARRERANY: ACTIVITATS

Assemblea General de Fent Carrerany	24
Calendari de Fent Carrerany	24
Assemblea General de Fent Carrerany	48
VIII certamen de fotografia "Fent Carrerany"	72
VIII certamen de fotografia "Fent Carrerany"	96
VIII certamen de fotografia "Fent Carrerany"	119
Joan Barceló, un home apassionat del temps	123
El pla territorial del Pla a debat	147
Presentació de la novel·la de Rafel Crespí	223
Xerrada del Dr. Grimalt sobre les Rondalles Mallorquines	224

FESTES

Programa d'actes que se celebraran dia 16 en homenatge a les centenàries	51
Crònica de la festa de les centenàries	75
Pregó de festes de la Mare de Déu de la Salut-1995	204
Programa de les Festes de la Mare de Déu	219
Les Festes han passat: imatges	225

GOVERN BALEAR

Missatge de Nadal i Cap d'Any	4
Celebració del dia de les Illes Balears	89
Declaració del govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears	124
Pla de salut del Govern Balear	157

HISTÒRIA

Presentació del llibre "El nostre patrimoni cultural: el Patrimoni tucat (1836-1994)	8
100 anys de radiologia al món. 97 anys de radiologia a Mallorca (I)	16
100 anys de radiologia al món. 97 anys de radiologia a Mallorca (II)	40
100 anys de radiologia al món. 97 anys de radiologia a Mallorca (III)	64
Correllengua: Parlament de Bartomeu Pastor a Roqueta	122
Personatges recordats: I. Homenatge a Àngel Madrigal Gómez	126
Marià, 160 anys d'ajuntament propi: 1836-1996	187
300 anys de l'església de Maria (1696-1996) a través de les visites pastorals	267

MÚSICA

L'orquestra Simfònica ja ha presentat el programa de la temporada 96/97	160
Orquestra Simfònica de Balears: Propers concerts	264
Orquestra Simfònica de Balears: Propers concerts	271

OPINIÓ

Els altres	10
Acordar donar, no vol dir haver donat	11
Hem d'enviar els polítics a l'infern?	43
Els mai no ho farien... ..	43
La llibertat d'expressió amenaçada	44
En defensa de l'aigua de Sóller	45
Sa Sella amb problemes	45
Tres a la boca de l'enfornador	51
Infraccions urbanístiques	67
Resposta de Jaume Mestre	88
Aclariment de Jaume Mestre	112
La junta local del Partit Popular informa	112
A l'equip de Redacció de Fent Carrerany	113
Adéu, president Soler: A reveure	124
El 23-F al Congrés dels Diputats. El 28-M al Parlament Balear	125
Contra-rèplica de Jaume Mestre	139
La filosofia i el premi Príncep de Asturias/96	140
Puntualitzacions del Consell de Redacció de Fent Carrerany	140
Rebuig a una befa	172
Les revistes de l'APFM es venen per un plat de lleties?	181
Puntualitzacions a l'article d'Enric Pozo	202
La biblioteca municipal: A la regidora delegada de cultura	218
Carta al rector Pere	240
Meditacions sobre la revista "Fent Carrerany"	247
Un agraïment compartit	247
La popularitat i la beneïtura	251

Al Cèsar el que és del Cèsar 263
 De funcionari a funcionari 263
 Determinen els pares la fe dels infants? 271
 Gastem, que paga el poble 280
 A en Miquel Rosselló 281

PARRÒQUIA

Informacions de la parròquia 5
 La Setmana Santa 83
 Notícies de la parròquia 240
 La parròquia, comunitat unida i corresponsable 249

PASSANT L'ESTONA AMB...

Un poeta, Miquel Martí i Pol 110
 Una ONG, Metges Sense Fronteres 230

PLAER DE BEURE, EL

Viñas de Gaín 1992 46
 Mas Comtal Negre 94 46
 Mas d'En Blai 94
 Merlot de Santa Caterina 94
 Negre Criança 1992 Can Ribas Consell 262
 Jaume de Puntiró Carmesí Vi negre de 1994 262

POEMES I GLOSES

Notes Deià. Adéu a Mallorca 35
 Glosat, glosadors o glosadora centenària 78
 La Tercera Edat 133
 Versos dedicats a la revista "Fent Carrerany":
 10 anys de vida 248
 Sonet Fent Carrerany, la Mare de Déu de Maria 248
 Conseqüències d'un robatorum de garbes i cordetes
 i una fulla de diari. "Codolada constructiva 260
 Recordant en Miquel Oliver i Roig, un senyor
 intel·lectual 260
 Quatre poemes i mig 261
 A prop i enfora 261
 Una excursió a Ses Sitges, el 27 de març de 1951 282

PORTADES

Exposició a Sa Capella Fonda y a Can Gaspar 1
 100 anys de rondalles 25
 Madò Margalida Font Munar 49
 Festa de les centenàries 73
 Neu al port d'Envalira, Andorra 97
 Es Pujol. Primer Premi Color del VIII concurs de
 fotografia Fent Carrerany 117
 Primera portada de Fent Carrerany, Juliol-86 145
 Jornades Culturals i Esportives 165
 Acampada del Grup d'Esplai "Es Rebrot" 185
 Fira 96 221
 El camí de Son Canet 245
 Serafín García Cano 265

PREMSA FORANA

Trobada de Premsa Forana i la Caixa de Balears "Sa
 Nostra" 52
 La foto curiosa 59
 Trobada de revistes de la Premsa Forana a Maria 91
 Signatura del conveni de col·laboració entre el
 Govern i l'APFM 169

REPORTATGES

La grossa de Nadal arriba a Maria 3
 Trobada de delegacions de l'OCB 15



* GRAN ÈXIT DE PARTICIPACIÓ A LA FIRA

* IMATGES DE LES FESTES PATRONALS

* VIATGE A ITÀLIA

* LLEUG MATAS PUJOL A EL SEU PREMIER L'11 DE MARÇ DE

Sortida Històrica i apoteòsica de la penya
 Barcelonista de Maria de la Salut al Camp Nou 55
 Viatge d'Estudis als Pirineus i Carcassonne 100
 El Correllengua partí de Maria 120
 Estada al Càmping Platja Blava de Muro 158
 Una visita a Porreres 162
 Viatge a Itàlia 226
 Fira 96: Imatges 244
 I Jornades de Comunicació Local a Mallorca 285

TEMPS, EL

15, 39, 63, 87, 109, 133, 157, 177, 203, 235, 257 i 279.

TERCERA EDAT

Gent Gran en Marxa: Festa de final de curs de
 Gimnàstica 161
 El Consell Insular entregà una torre de música a
 l'Associació de la Tercera Edat de Maria 167

XERRADETA AMB, SA

Pere Oliver Vives 32
 Margalida Font Munar 56
 Antònia Carbonell Negre 104
 Nins i nines nascuts l'any 1986 150
 Margalida Jordà Bauzà 192
 Nadal Ferragut 228
 Damià Quetglas 252
 Serafín García Cano 272